

1574**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 14 września 2005 r.

w sprawie zwalczania zgnilca amerykańskiego pszczoł

Na podstawie art. 61 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625 oraz z 2005 r. Nr 23, poz. 188 i Nr 33, poz. 289) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb postępowania przy:
 - a) podejrzeniu zgnilca amerykańskiego pszczoł, zwanego dalej „chorobą”,
 - b) stwierdzaniu choroby,
 - c) wygaszaniu ogniska choroby;
- 2) rodzaj próbek pobieranych do badań diagnostycznych oraz sposób ich pobierania i wysyłania;
- 3) środki stosowane przy zwalczaniu choroby;
- 4) sposób przeprowadzania czyszczenia i odkażania.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) rodzina pszczela — zorganizowane zbiorowisko osobników pszczoły miodnej, złożone zwykle z jednej matki pszczoły, pszczoł robotnic i trutni oraz czerwia;
- 2) czerw — łączną nazwę stadiów rozwojowych pszczoły miodnej od jaja do poczwarki;
- 3) pień pszczeli — rodzinę pszczelą wraz z jej gniazdem w ulu, bez względu na jego konstrukcję lub użyte materiały do budowy;
- 4) pasieka — ograniczony teren wraz ze znajdującymi się na nim pniami pszczelimi, budowlami i urządzeniami pasiecznymi;
- 5) ul — pomieszczenie dla pszczoł, wraz z ramkami, z drewna lub innych materiałów.

§ 3. 1. Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu choroby w pasiece, niezwłocznie podejmuje czynności mające na celu wykrycie lub wykluczenie choroby.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności:

- 1) dochodzenie epizootyczne;
- 2) badanie kliniczne rodziny pszczoły.

3. Powiatowy lekarz weterynarii, jeżeli konieczne jest wykonanie badań diagnostycznych, pobiera próbki do tych badań, zabezpiecza je, znakuje i przesyła do laboratorium, o którym mowa w art. 23 ust. 3 i 4 usta-

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 134, poz. 1433).

wy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. Nr 33, poz. 287, z późn. zm.²⁾).

4. Rodzaj próbek pobieranych do badań diagnostycznych oraz sposób ich pobierania i wysyłania jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

5. Powiatowy lekarz weterynarii w okresie oczekiwania na wyniki badań diagnostycznych w szczególności:

- 1) obejmuje pasiekę nadzorem;
- 2) zakazuje przemieszczania z pasieki oraz do pasieki:
 - a) rodzin pszczelich, pszczoł, matek pszczelich, czerwia, pni pszczelich i produktów pszczelich,
 - b) sprzętu i narzędzi używanych do pracy w pasiece;
- 3) nakazuje oznakowanie w pasiece pni pszczelich, w których znajdują się rodziny pszczoły podejrzanej o chorobę.

§ 4. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w przypadku stwierdzenia choroby w pasiece wyznacza ją jako ognisko choroby oraz:

- 1) zakazuje przemieszczania z pasieki oraz do pasieki:
 - a) rodzin pszczelich, pszczoł, matek pszczelich, czerwia, pni pszczelich i produktów pszczelich,
 - b) sprzętu i narzędzi używanych do pracy w pasiece;
- 2) nakazuje odpowiednie postępowanie z:
 - a) chorymi rodzinami pszczelimi w szczególności ich leczenie albo zniszczenie,
 - b) rodzinami pszczelimi, w których nie stwierdzono choroby,
 - c) ulami, ramkami i woszczyną chorych rodzin pszczelich,
 - d) produktami pszczelimi;
- 3) nakazuje przeprowadzenie oczyszczania i odkażania:
 - a) miejsca dotychczasowego przetrzymywania chorych rodzin pszczelich,
 - b) sprzętu i narzędzi używanych do pozyskiwania produktów pszczelich,
 - c) sprzętu i narzędzi używanych do obsługi pni pszczelich,
 - d) uli, w których znajdują się lub znajdowały się chore rodziny pszczoły;
- 4) nakazuje wykonanie badania klinicznego rodzin pszczelich, w których nie stwierdzono choroby.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 877 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 23, poz. 188, Nr 33, poz. 289, Nr 163, poz. 1362 i Nr 178, poz. 1480.

2. Powiatowy lekarz weterynarii w uzasadnionych przypadkach może wyrazić zgodę na przemieszczanie produktów pszczelich z pasieki, o której mowa w ust. 1.

3. Oczyszczanie i odkażanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, odbywa się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 5. 1. W przypadku wyznaczenia ogniska choroby określa się obszar zapowietrzony i obszar zagrożony.

2. Promień obszaru zagrożonego wynosi co najmniej 3 km.

3. Obszar zapowietrzony i obszar zagrożony określa się uwzględniając czynniki geograficzne, administracyjne, ekologiczne i epizootyczne odnoszące się do choroby oraz kontrolowanych obiektów.

4. W obszarze zapowietrzonym i obszarze zagrożonym powiatowy lekarz weterynarii może:

1) nakazać przegląd pasiek;

2) zakazać przemieszczania, bez zezwolenia, rodzin pszczelich, matek pszczelich, czerwia, pszczoł, pni pszczelich, produktów pszczelich oraz sprzętu i narzędzi używanych do pracy w pasiece;

3) zakazać wystaw i targów z udziałem pszczoł.

§ 6. Powiatowy lekarz weterynarii uznaje ognisko choroby za wygasłe, jeżeli:

1) stwierdził skuteczność środków zastosowanych przy zwalczaniu choroby oraz oczyszczanie i odkażanie zostało przeprowadzone w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia albo

2) znajdujące się w ognisku choroby rodziny pszczoł lub pnie pszczoł zostały zniszczone oraz oczyszczanie i odkażanie zostało przeprowadzone w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *J. J. Pilarczyk*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 września 2005 r. (poz. 1574)

Załącznik nr 1

RODZAJ PRÓBEK POBIERANYCH DO BADAŃ DIAGNOSTYCZNYCH ORAZ SPOSÓB ICH POBIERANIA I WYSYŁANIA

1. Do badań diagnostycznych pobiera się:

- 1) wycinek plastra o wymiarach 10 x 10 cm z zamarym lub chorym czerwem (bez miodu);
- 2) martwe pszczoły lub osyp zimowy;
- 3) pyłek, воск i miód.

2. Wycinek plastra, martwe pszczoły, pyłek i воск umieszcza się w papierowym opakowaniu, na którym umieszcza się numer ula.

3. Miód pobiera się w szklane lub plastikowe, sterylne pojemniki, zamykane szczelnym przykryciem zabezpieczającym przed wyciekami zawartości.

4. Każdą próbkę zaopatruje się w etykietę zawierającą opis i numer identyfikacyjny, rodzaj próbki, datę i miejsce jej pobrania, imię i nazwisko oraz adres posiadacza pszczoł.

5. Do każdej przesyłanej próbki dołącza się dokument w formie pisma przewodniego, w którym podaje się między innymi:

- 1) imię i nazwisko oraz adres posiadacza pszczoł;
- 2) imię i nazwisko oraz adres i numer telefonu powiatowego lekarza weterynarii;
- 3) zakres i kierunek badań laboratoryjnych;
- 4) liczbę rodzin pszczelich;
- 5) datę wystąpienia i opis objawów klinicznych;
- 6) opis ewentualnego leczenia.

6. Na opakowaniu zewnętrznym kontenera, kartonu lub pudełka, w którym przewozi się materiał zakaźny, należy umieścić następujące napisy ostrzegawcze i informacje: „*Materiał biologiczny zakaźny! Nie otwierać podczas transportu.*”.

7. Próbkę do laboratorium przesyła się bezpośrednio, nie później niż przed upływem 24 godzin od pobrania.

Załącznik nr 2

SPOSODY OCZYSZCZANIA I ODKAŻANIA

1. Osoby wykonujące zabiegi oczyszczania i odkażania powinny:

- 1) być przeszkolone w zakresie obchodzenia się z preparatami używanymi do tych zabiegów, w tym w zakresie przygotowywania ich roztworów;

- 2) być zaopatrzone w ochronne okulary lub maski, kombinezony oraz rękawice i buty gumowe, w celu ochrony przed poparzeniem lub zatruciem środkami używanymi do wykonywania tych zabiegów.

2. Podczas wykonywania zabiegów oczyszczania i odkażania należy przestrzegać wymagań określonych w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy.

3. Oczyszczanie polega na usunięciu zakażonych substancji mogących zawierać czynniki chorobotwórcze z pasieki, pni pszczelich, uli, sprzętu i narzędzi pasiecznych oraz na ich unieszkodliwieniu.

4. Oczyszczanie przeprowadza się przy użyciu:

- 1) środków fizycznych — narzędzi ręcznych, sprzętu mechanicznego lub wody pod ciśnieniem;
- 2) produktów biobójczych określonych w przepisach o produktach biobójczych.

5. Unieszkodliwienie materiału zakaźnego może być przeprowadzone również poprzez spalanie, w bezpiecznym miejscu na terenie pasieki.

6. Odkażanie polegające na niszczeniu czynników chorobotwórczych obecnych w środowisku przeprowadza się przy użyciu:

- 1) środków fizycznych, w tym: przez spalanie sprzętów drewnianych, opalenie drewnianych uli i sprzętów metalowych, użycie wysokiej temperatury wraz z odpowiednim ciśnieniem, użycie gorącej wody lub pary wodnej;
- 2) produktów biobójczych, określonych w przepisach o produktach biobójczych.

7. Powierzchnie zakażonego sprzętu i narzędzi podlegają mechanicznemu oczyszczeniu i odkażeniu odpowiednim produktem biobójczym.

8. Zniszczone i zakażone ule powinny być spalone wraz z woszczyną i beleczkami oraz matami ocieplającymi.

9. Ule oraz ich elementy nadające się do dalszego użytkowania, po ich mechanicznym oczyszczeniu i umyciu, odkaża się poprzez:

- 1) opalenie płomieniem lampy benzynowej lub gazowej albo
- 2) opalenie poprzez napełnienie ula do połowy suchą słomą lub papierem, a następnie podpalenie całej jego zawartości i utrzymanie ognia aż do zbrązowienia drewna ula;
- 3) wyszorowanie wnętrza ula wraz z beleczkami oraz ścian zewnętrznych i daszku ula odpowiednim produktem biobójczym;
- 4) zagotowanie ramek gniazdowych i nadstawkowych oraz beleczek w odpowiednim roztworze produktu biobójczego.

10. Teren przed zakażonymi ulami odkaża się poprzez posypanie lub polanie odpowiednim produktem biobójczym, a następnie przekopanie na głębokość 30 cm.

11. Pozyskane produkty pszczele pochodzące od chorych rodzin mogą być wykorzystane w gospodarstwie domowym, piekarnictwie lub przemyśle, po poddaniu ich odpowiedniej obróbce.

12. Unieszkodliwienie bakterii wywołujących chorobę, a zwłaszcza ich przetrwalników znajdujących się w produktach pszczelarskich pochodzących od chorych rodzin pszczelich może być przeprowadzone w autoklawie przy temperaturze 121 °C, ciśnieniu 0,1 MPa w ciągu 30 minut.

13. Ręce oraz ubrania ochronne osób obsługujących ule zakażone chorobą odkaża się przy użyciu odpowiedniego produktu biobójczego.